

POMŮCKA PRO VYDAVATELE PERIODICKÉHO TISKU

Uvedené informace nenahrazují text platných právních norem ani nejsou jejich závazným výkladem.

I. PRÁVNÍ PŘEDPISY

Zákon č. 46/2000 Sb., o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku a o změně některých dalších zákonů (**tiskový zákon**), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon upravuje některá práva a povinnosti vydavatelů a dalších fyzických a právnických osob v souvislosti s vydáváním periodického tisku.

Zákon se vztahuje na: periodický tisk vydávaný nebo šířený na území České republiky. Ustanovení § 6 až 9 a § 17 se nevztahují na periodický tisk vydávaný mimo území České republiky.

Zákon se nevztahuje na: Sbírku zákonů, Sbírku mezinárodních smluv, věstníky a úřední tiskoviny vydávané na základě zvláštního právního předpisu ani na periodický tisk vydávaný výlučně pro vnitřní potřeby vydavatele.

a. Související právní předpisy

- Zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 257/2001 Sb., knihovní zákon, ve znění pozdějších předpisů.

b. Další právní předpisy, podle nichž postupuje krajský úřad

- Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výtěžku, který správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění vyhl. č. 112/2017 Sb.

II. VYMEZENÍ POJMŮ (ust. § 3 tiskového zákona)

pojem	výklad
periodický tisk	noviny, časopisy a jiné tiskoviny vydávané pod stejným názvem, se stejným obsahovým zaměřením a v jednotné grafické úpravě <u>nejméně dvakrát v kalendářním roce</u>
vydavatel	fyzická osoba nebo právnická osoba, která vydává periodický tisk
vydávání periodického tisku	činnost vydavatele, při které na svůj účet a na svou odpovědnost zajišťuje jeho obsah, vydání a veřejné šíření

vydání periodického tisku	soubor stejných či pouze regionální částí (mutace) se lišících hmotných rozmnoženin (výtisků) periodického tisku
den vydání	kalendářní den, kdy bylo zahájeno veřejné šíření vydání periodického tisku
veřejné šíření periodického tisku	jeho zpřístupnění předem individuálně neurčenému okruhu osob nebo i osob takto určených, pokud překračují okruh členů rodiny vydavatele, který je fyzickou osobou, a s ním spjatého okruhu osobních přátel
periodický tisk územního samosprávného celku	periodický tisk, jehož vydavatelem je <u>obec, kraj nebo hlavní město Praha nebo jeho městská část (dále jen „územní samosprávný celek“)</u> nebo <u>právnícká osoba zřízená či založená územním samosprávným celkem</u> či společně více územními samosprávnými celky nebo <u>právnícká osoba, kterou územní samosprávný celek sám nebo spolu s dalšími územními samosprávnými celky ovládá podle zvláštního právního předpisu</u> , anebo periodický tisk, jehož obsah, vydání a veřejné šíření zajišťuje <u>jiný vydavatel na základě smlouvy s územním samosprávným celkem</u> či společně s více územními samosprávnými celky

III. VYMAHATELNÉ POVINNOSTI VYDAVATELE PERIODICKÉHO TISKU

Za obsah periodického tisku odpovídá vydavatel.

Vydavatel neodpovídá podle tohoto zákona za pravdivost údajů obsažených v reklamě a v inzerci uveřejněné v periodickém tisku. Tato výjimka neplatí pro reklamu a inzerci samotného vydavatele.

a. Evidence periodického tisku (ust. § 7 tiskového zákona)

Evidenci periodického tisku vede **Ministerstvo kultury ČR**, Maltézské nám. 1, 118 11 Praha 1 (dále jen „MK ČR“).

Každý má právo nahlížet do evidence periodického tisku a pořizovat si z ní výpisy nebo opisy. Pro veřejnost je databáze dostupná na webových stránkách MK ČR – <https://www.mkcr.cz/databaze-periodickeho-tisku-pro-verejnost-978.html>.

i. Povinnosti vydavatele

1. Právnícká nebo fyzická osoba, která hodlá vydávat periodický tisk, je povinna doručit ministerstvu nejpozději 30 dnů před zahájením vydávání periodického tisku písemné oznámení, které musí obsahovat:
 - název periodického tisku,
 - obsahové zaměření periodického tisku,
 - četnost (periodicitu) vydávání periodického tisku,

- údaje o regionálních mutacích periodického tisku,
- název, adresu sídla a identifikační číslo osoby (dále jen „identifikační číslo“) vydavatele, je-li vydavatel právnickou osobou, anebo jméno, příjmení, bydliště a rodné číslo vydavatele, bylo-li přiděleno, jinak datum narození, je-li vydavatel fyzickou osobou, je-li vydavatel fyzickou osobou, která vydává periodický tisk na základě živnostenského oprávnění, také jeho obchodní jméno, identifikační číslo a adresu místa podnikání, liší-li se od bydliště.

Údaje zde nejmenované jsou nad rámec zákonem stanovené povinnosti a jejich uvádění je čistě na úvaze a potřebách vydavatele.

2. Hodlá-li vydavatel periodického tisku, jehož vydávání bylo ukončeno, obnovit jeho vydávání, je povinen to ministerstvu nejpozději 30 dnů před zahájením obnoveného vydávání periodického tisku písemně oznámit.
3. Vydavatel je povinen ministerstvu písemně oznámit změnu evidovaných údajů, přerušení nebo ukončení vydávání evidovaného periodického tisku nejpozději do 5 dnů ode dne, kdy došlo ke změně evidovaných údajů anebo k přerušení či ukončení vydávání periodického tisku.

ii. Nesplnění zákonné povinnosti (ust. § 17 tiskového zákona)

Vydavatel se dopustí přestupku tím, že

- nedoručí ministerstvu ve stanovené lhůtě oznámení s údaji potřebnými k evidenci periodického tisku před zahájením vydávání periodického tisku podle § 7 odst. 2 nebo 3 tiskového zákona,
- neoznámí písemně ministerstvu ve stanovené lhůtě změnu evidovaných údajů, přerušení nebo ukončení vydávání periodického tisku podle § 7 odst. 7 tiskového zákona.

Za přestupek lze uložit pokutu do 100 000 Kč.

Je-li přestupek spáchán opakovaně po nabytí právní moci rozhodnutí o přestupku, uloží se pokuta do výše dvojnásobku horní hranice uvedené sazby. Přestupek je spáchán opakovaně, jestliže od nabytí právní moci rozhodnutí o stejném přestupku, z něhož byl obviněný uznán vinným, do jeho spáchání neuplynulo 12 měsíců.

Přestupky podle tohoto zákona projednává krajský úřad. Místní příslušnost krajského úřadu se řídí sídlem nebo místem podnikání vydavatele, jde-li o právnickou nebo podnikající fyzickou osobu, anebo místem trvalého bydliště vydavatele, jde-li o fyzickou osobu.

Pokuty vybírá a vymáhá krajský úřad.

iii. Doporučení

Po zaslání oznámení Ministerstvu kultury ČR doporučujeme vydavatelům překontrolovat, zda došlo k příslušné úpravě v databázi periodického tisku na webových stránkách MK ČR.

b. Povinné údaje (ust. § 8 tiskového zákona)

i. Povinnosti vydavatele

Vydavatel je povinen zajistit, aby na každém vydání periodického tisku byly uvedeny tyto povinné údaje:

- název periodického tisku,
- označení periodický tisk územního samosprávného celku, jde-li o periodický tisk územního samosprávného celku,
- četnost (periodicita) jeho vydávání,
- označení regionální mutace, je-li periodický tisk vydáván v regionálních mutacích,
- místo vydávání,
- číslo a den vydání,
- evidenční číslo periodického tisku přidělené ministerstvem,
- název, sídlo a identifikační číslo vydavatele, je-li vydavatel právnickou osobou, anebo jméno, příjmení a bydliště vydavatele, je-li vydavatel fyzickou osobou; je-li vydavatel fyzickou osobou, která vydává tisk na základě živnostenského oprávnění, také jeho obchodní jméno, identifikační číslo a adresa místa podnikání, liší-li se od bydliště.

Periodický tisk, který neobsahuje uvedené údaje, nesmí být veřejně šířen; to neplatí pro evidenční číslo periodického tisku přidělované ministerstvem, jestliže ministerstvo vydavateli nesdělilo evidenční číslo ve lhůtě podle ustanovení § 7 odst. 4 tiskového zákona.

ii. Nesplnění zákonné povinnosti (ust. § 17 tiskového zákona)

Vydavatel se dopustí přestupku tím, že

- v rozporu s § 8 odst. 2 tiskového zákona umožní veřejné šíření periodického tisku bez povinných údajů anebo s neúplnými nebo nesprávnými povinnými údaji.

Za přestupek lze uložit pokutu do 200 000 Kč.

Je-li přestupek spáchán opakovaně po nabytí právní moci rozhodnutí o přestupku, uloží se pokuta do výše dvojnásobku horní hranice uvedené sazby. Přestupek je spáchán opakovaně, jestliže od nabytí právní moci rozhodnutí o stejném přestupku, z něhož byl obviněný uznán vinným, do jeho spáchání neuplynulo 12 měsíců.

Přestupky podle tohoto zákona projednává krajský úřad. Místní příslušnost krajského úřadu se řídí sídlem nebo místem podnikání vydavatele, jde-li o právnickou nebo podnikající fyzickou osobu, anebo místem trvalého bydliště vydavatele, jde-li o fyzickou osobu.

Pokuty vybírá a vymáhá krajský úřad.

iii. Časté chyby

- Neuvádění povinných údajů v souladu s ust. § 8 tiskového zákona
 - o v případě periodického tisku ÚSC často chybí označení, že jde o tisk ÚSC (*pozor – toto označení se týká také*

např. příspěvkových organizací zřizovaných ÚSC, či obchodních společností založených ÚSC)

- často chybí místo vydání
- Uvádění nesprávných údajů v rozporu s ust. § 8 tiskového zákona
 - v případě periodického tisku ÚSC je vydavatelem OBEC, nikoliv obecní úřad

iv. Doporučení

V případě, že vydavatel změnil název vydávaného periodika, aniž by oznámil změnu údajů MK ČR, a nadále uváděl na titulní straně periodika název nový a v tiráži název dle registrace, nejde z našeho pohledu o protiprávní jednání. Máme však za to, že tato praxe je matoucí. Z tohoto důvodu doporučujeme vydavatelům používat pouze jeden název vydávaného periodika a případnou změnu povinného údaje písemně oznámit MK ČR.

Vydavatelům doporučujeme uvádět četnost dle registrace u Ministerstva kultury ČR, např. slovy „vychází 12x ročně“.

v. Tiráž periodického tisku

Periodický tisk vydávaný ÚSC:

NÁZEV Periodický tisk územního samosprávného celku (název ÚSC). Četnost vydávání. Místo vydávání. Číslo vydání. Den vydání. Vydává: Název ÚSC (obec, městys, město), adresa, identifikační číslo. Evidenční číslo přidělené MK ČR.
Příklad: OBECNÍ ZPRAVODAJ Periodický tisk územního samosprávného celku Obec Lutín. Vychází 6x ročně v Lutíně. Ročník 29, číslo 149 (leden – únor 2020) vychází dne 9. 1. 2020. Vydává Obec Lutín, Školní 203, 783 49 Lutín, IČO 00299189. Zaregistrováno u MK ČR pod ev. č. MK ČR E 12640.

Periodický tisk vydávaný právnickou osobou založenou nebo zřizovanou ÚSC:

NÁZEV Periodický tisk územního samosprávného celku (název ÚSC). Četnost vydávání. Místo vydávání. Číslo vydání. Den vydání. Vydává: Název organizace, adresa, identifikační číslo. Evidenční číslo přidělené MK ČR.
Příklad: ZPRAVODAJ MUZEA KOMENSKÉHO V PŘEROVĚ Periodický tisk územního samosprávného celku Olomoucký kraj.

Vychází 4x ročně v Přerově. Číslo 1/2020 (leden – březen) vychází dne 6. 1. 2020. Vydává Muzeum Komenského v Přerově, p. o., Horní náměstí 7/7, 750 02 Přerov, IČO 097949. Zaregistrováno u MK ČR pod ev. č. MK ČR E 21496.

Periodický tisk vydávaný právnickou osobou:

NÁZEV Četnost vydávání. Místo vydávání. Číslo vydání. Den vydání. Vydává: Název právnické osoby, adresa, identifikační číslo. Evidenční číslo přidělené MK ČR.
Příklad: KOLONÁDA. Magazín Lázní Teplice nad Bečvou. Vychází 6x ročně v Teplicích nad Bečvou. Číslo březen/duben 2020 vychází dne 5. 3. 2020. Vydavatel: Lázně Teplice nad Bečvou a. s., Teplice nad Bečvou 47, 753 01 Teplice nad Bečvou, IČO 45192570. MK ČR E 23318.

Periodický tisk vydávaný fyzickou osobou (na základě živnostenského oprávnění):

NÁZEV Četnost vydávání. Místo vydávání. Číslo vydání. Den vydání. Vydává: jméno, příjmení a bydliště vydavatele. Obchodní jméno, identifikační číslo a adresa místa podnikání. Evidenční číslo přidělené MK ČR.
--

Periodický tisk vydávaný fyzickou osobou (bez živnostenského oprávnění):

NÁZEV Četnost vydávání. Místo vydávání. Číslo vydání. Den vydání. Vydává: jméno, příjmení a bydliště vydavatele. Evidenční číslo přidělené MK ČR.
--

c. Povinné výtisky (ust. § 9 tiskového zákona)

i. Povinnosti vydavatele

1. Vydavatel je povinen bezplatně na svůj náklad z každého vydání periodického tisku do 7 dnů ode dne jeho vydání zajistit dodání stanoveného počtu výtisků (dále jen "povinný výtisk") těmto příjemcům:
 - 2 povinné výtisky Národní knihovně České republiky,
 - 1 povinný výtisk Moravské zemské knihovně v Brně,
 - 1 povinný výtisk knihovně Národního muzea v Praze,
 - 1 povinný výtisk Ministerstvu kultury ČR,
 - 1 povinný výtisk Parlamentní knihovně,
 - 1 povinný výtisk každé krajské knihovně, tj.:
 - Středočeské vědecké knihovně v Kladně,
 - Jihočeské vědecké knihovně v Českých Budějovicích,
 - Studijní a vědecké knihovně Plzeňského kraje,
 - Severočeské vědecké knihovně v Ústí nad Labem,
 - Krajské vědecké knihovně v Liberci,
 - Studijní a vědecké knihovně v Hradci Králové,
 - Moravskoslezské vědecké knihovně v Ostravě,
 - Vědecké knihovně v Olomouci,
 - Krajské knihovně v Pardubicích,
 - Krajské knihovně Vysočiny,
 - Krajské knihovně Františka Bartoše ve Zlíně,
 - Krajské knihovně Karlovy Vary,
 - 1 povinný výtisk Městské knihovně v Praze,
 - 1 povinný výtisk periodického tisku, který je vydavatelem určen pro nevidomé nebo slabozraké, Knihovně a tiskárně pro nevidomé K. E. Macana v Praze.
2. Vydavatel je povinen výměnu vadného povinného výtisku za bezvadný v souladu s ust. § 9 odst. 3 a 4 tiskového zákona provést bezplatně na svůj náklad ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy mu byla doručena písemná žádost o výměnu.

ii. **Nesplnění zákonné povinnosti (ust. § 17 tiskového zákona)**

Vydavatel se dopustí přestupku tím, že

- nedodá ve stanovené lhůtě stanovený počet povinných výtisků určeným příjemcům podle § 9 odst. 1 tiskového zákona,
- neprovede ve stanovené lhůtě výměnu vadného povinného výtisku za bezvadný podle § 9 odst. 5 tiskového zákona.

Za přestupek lze uložit pokutu do 100 000 Kč.

Je-li přestupek spáchán opakovaně po nabytí právní moci rozhodnutí o přestupku, uloží se pokuta do výše dvojnásobku horní hranice uvedené sazby. Přestupek je spáchán opakovaně, jestliže od nabytí právní moci

rozhodnutí o stejném přestupku, z něhož byl obviněný uznán vinným, do jeho spáchání neuplynulo 12 měsíců.

Přestupky podle tohoto zákona projednává krajský úřad. Místní příslušnost krajského úřadu se řídí sídlem nebo místem podnikání vydavatele, jde-li o právnickou nebo podnikající fyzickou osobu, anebo místem trvalého bydliště vydavatele, jde-li o fyzickou osobu.

Pokuty vybírá a vymáhá krajský úřad.

iii. Časté chyby

1. Neschopnost prokazatelně doložit dodání povinných výtisků oprávněným příjemcům.
2. Nedodávání povinných výtisků oprávněným příjemcům z důvodu
 - neznalosti uvedené povinnosti,
 - písemného odmítnutí ze strany oprávněných příjemců.
 - ! Tiskový zákon nezmocňuje oprávněné příjemce rozhodovat, které periodické tisky (ne)chtějí dostávat formou povinných výtisků a ukládat v konzervačních fondech. **Odmítnutí povinných výtisků ze strany oprávněných příjemců nezprošťuje vydavatele zákonem stanovené povinnosti dle ust. § 9 tiskového zákona.**
 - ! K tomuto uvádíme, že nelze aplikovat ust. § 26 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, který v odst. 1 říká, že „Čin jinak trestný jako přestupek není přestupkem, jestliže někdo jedná na základě svolení osoby, jejíž zájmy, o nichž tato osoba může bez omezení oprávněně rozhodovat, jsou činem dotčeny“, neboť
 - 1) dodávání povinných výtisků za účelem jejich archivace v konzervačních fondech oprávněných příjemců není zájmem oprávněných příjemců, nýbrž zájmem veřejným,
 - 2) tiskový zákon nedává oprávněným příjemcům možnost bez omezení oprávněně rozhodovat, zda povinné výtisky periodického tisku chtějí, nebo nechtějí dostávat.

iv. Doporučení

Jednoznačně prokazatelným doložením splnění povinnosti dle ust. § 9 tiskového zákona je zasílání povinných výtisků tzv. na dodejku. Možností je rovněž zasílání formou doporučené zásilky (bez dodejky), v tomto případě je potřeba uchovat a případně předložit podací arch. V případě odesílání povinných výtisků formou tzv. obyčejného psaní vydavatelům doporučujeme evidovat odesílání povinných výtisků periodického tisku oprávněným příjemcům v seznamu odeslané pošty (v elektronické spisové službě), případně si od oprávněných příjemců vždy vyžádat písemné potvrzení o dodání povinných výtisků z důvodu schopnosti prokazatelně doložit dodání povinných výtisků oprávněným příjemcům. Tiskový zákon stanovuje vydavateli povinnost zajistit dodání povinných výtisků, nikoliv pouze odeslání.

IV. DALŠÍ POVINNOSTI VYDAVATELE

Vydavatel periodického tisku územního samosprávného celku je povinen poskytovat objektivní a vyvážené informace o územním samosprávném celku a poskytnout přiměřený prostor pro uveřejnění sdělení, které vyjadřuje názory členů zastupitelstva územního samosprávného celku, týkající se tohoto územního samosprávného celku.

V naléhavém veřejném zájmu je vydavatel povinen uveřejnit v periodickém tisku důležité a neodkladné **oznámení státního orgánu a orgánu územní samosprávy, zejména je povinen uveřejnit rozhodnutí o nouzovém stavu, o stavu ohrožení státu nebo o válečném stavu. Toto oznámení musí být uveřejněno v nejbližším vydání periodického tisku následujícím po doručení jeho textu vydavateli způsobem graficky jej zvýrazňujícím a odlišujícím od ostatního obsahu periodického tisku.**

V. UPOZORNĚNÍ

Z pohledu Krajského úřadu Olomouckého kraje jako kontrolního orgánu je v zájmu vydavatele prokazatelně doložit plnění povinností stanovených tiskovým zákonem. Při nedoložení splnění uvedených povinností konstatuje kontrolní orgán jejich nedodržení, které je zákonem jednoznačně definováno jako přestupek.

Na základě kontrolních zjištění Krajský úřad Olomouckého kraje jako věcně a místně příslušný správní orgán (dle ust. § 17 tiskového zákona) zahájí s kontrolovanou osobou řízení o přestupku z moci úřední.

Za nedodržení povinností vydavatele periodického tisku kvalifikované tiskovým zákonem jako přestupek správní orgán zpravidla uloží správní trest pokuty a úhradu nákladů řízení paušální částkou (dle vyhl. č. 112/2017 Sb.).

V Olomouci dne 11. 9. 2020

Mgr. Jaroslava Píšová
Oddělení kultury
Odbor sportu, kultury a památkové péče
Krajský úřad Olomouckého kraje